

Val

Ongeveer vier miljoen mensen zijn afgelopen weekend gevallen met hun fiets. Wereldwijd. Het exacte aantal is misschien een paar honderdduizend meer of minder, maar het zijn er in elk geval heel veel. Schrik niet: het waren bijna allemaal eenzijdige ongelukken en de fietsers hebben het er in vrijwel alle gevallen goed vanaf gebracht. Een schrammetje op de elleboog, een blauwe plek bij de knie en een paar kleine krasjes op de lak van de fiets. Jammer, maar ach, als er geen ergere dingen zijn... Even rekken en strekken en weer opstappen. Het leven is vallen en opstaan.

Het overkwam de Nederlanders Jurgen Brouwer en Janny Boonstoppel, maar ook Juliette Bogaerts en Jerome Bekaert in België. En Jonas Baumann en Jana Behrens in Duitsland. In Frankrijk maakten Jules Boulenger en Josephine Bertrand een buiteling, in Spanje overkwam het Juan Benitez en in Hongarije Jena Bogdán. De Tsjechische Jana Bartosová viel ook van haar fiets, net als de Australische Judy Beerbaum, de Chinees Ji Bingtao en Jong-un Ban uit Zuid-Korea. In Brazilië kwakte Jeisa Barbosa tegen het asfalt, in Colombia Jose Batista, in Kameroen Jean Boukar en in Egypte Jahi Bakr. Om er maar een paar te noemen.

Ze hebben allemaal iets gemeen met een zekere Amerikaan die luistert naar de naam Joe Biden. Inderdaad, hun initialen, maar ook nog iets anders.

Joe tuimelde eveneens van zijn fiets. Ook zonder erg, zoals Juliette Bogaerts op zijn Vlaams zou zeggen. Zij en al die anderen kwamen er niet mee in de krant en al helemaal niet in de tv-journaals. Joe Biden wel: de NOS kwam ermee, net als RTL, de Telegraaf en de New York Times. En CNN bracht het verhaal in de categorie 'US Politics'. Kan iemand mij uitleggen waarom de onschuldige koprol van Joe wereldnieuws was?

Johan Moes
j.moes@mediahuis.nl

HEFBRUG Zwaargewond bij botsing

Broek in Waterland ■ Twee auto's zijn zondag rond 14.45 uur frontaal op elkaar gebotst op de hefbrug van Broek in Waterland (N247). Een automobiliste kwam op de verkeerde weghelft terecht en botste frontaal op haar tegenligger. Het slachtoffer raakte zwaargewond en moest met spoed naar het ziekenhuis worden overgebracht. Een traumahelikopter en de brandweer rukten uit ter assistentie van het ambulancepersoneel. De verkeersongevallenanalyse is een onderzoek gestart. De N247 is daarvoor in twee richtingen afgesloten. Inzittenden van de andere auto bleven wonder boven wonder ongedeerd.

FOTO PASCAL FIELMICH

COLOFON Noordhollands Dagblad

Hoofredacteur:
Corine de Vries, Jan 't Hart (adjunct) en Gerben van 't Hek (adjunct)

Secretariaat:
redactiesecretariaat@mediahuis.nl

Hoofdkantoor:
Mediahuis Nederland B.V.
Basisweg 30,
1043 AP Amsterdam
088 - 8249111

Redactiechef: Kelly van Hal
Regiokantoor:
Vermiljoenweg 21,
1503 MN Zaandam
Tel. 0299-314700, redactie.waterland@nhd.nl
Tel. 075-6813513, redactie.zaam@nhd.nl

Online:
Website nhd.nl Twitter @nhdagblad
facebook.com/noordhollandsdagblad

Raad voor de Journalistiek:
Noordhollands Dagblad volgt de leidraad van de Raad voor de Journalistiek. Ga naar: rvdj.nl.

Vragen van abonnees:
Voor bezorgklachten of vragen over abonnement: mijn.noordhollandsdagblad.nl, bel

Klantenservice, 088 - 8241111 of maak gebruik van onze WhatsApp-service op 072-5184020.

Openingstijden:
Werkdagen: 08.00 – 17.00 uur
Zaterdag: 08.00 – 11.00 uur

Advertentie opgeven:
samenwerken@mediahuis.nl

Familieberichten:
088 - 8240135 of familieberichtenopinternet.nl

Rechtenvoorbehoud:
Alle rechten t.a.v. deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden en berusten bij Mediahuis Nederland B.V.
Op het gebruik van deze uitgave is het bepaalde in de algemene gebruiksvoorwaarden van Mediahuis Nederland van toepassing: mediahuis.nl/gebruiksvoorwaarden.
©Mediahuis Nederland B.V., 2020

REPORTAGE Eeuwenoude sluis blootgelegd bij Warder

'Misschien stond er wel een nog oudere boerderij'

Overlast door dijkversterking is geen modern probleem. Medewerkers van Archeologie West-Friesland hebben onder de Markermeerdijk bij Warder de restanten blootgelegd van een middeleeuwse boerderij. De bewoners moesten waarschijnlijk halsoverkop vertrekken toen de dijk rond 1500 op zijn huidige plek werd neergelegd.

Robert Jan van der Woud
r.van.der.woud@mediahuis.nl

Warder ■ Ook de resten van een sluis die op verschillende zeventiende-eeuwse kaarten te zien is, zijn aangetroffen bij het deels afgraven van de eeuwenoude dijk. Belangstellenden konden zaterdag een kijkje nemen bij de profielsleuf die de archeologen ter hoogte van Warder dwars door het dijklichaam hebben gegraven. Ter plaatse verwijnt een gedeelte van de Markermeerdijk in het kader van de dijkversterking. Een nieuwe dijk komt verder naar buiten te liggen.

Heiligschennis voor het eeuwenoude dijklichaam? Het is maar hoe je het bekijkt. De dijk lag ooit verder naar buiten, in het huidige Markermeer, maar omdat die niet meer stevig genoeg was moest er iets verder landinwaarts een nieuwe dijk worden aangelegd. Dat gebeurde vermoedelijk in de vijftiende eeuw. En daarvoor moesten de bewoners van een boerderij die in de weg stond, waarschijnlijk wel ophoepelen. „We zijn benieuwd welk participatietraject er toen is doorlopen”, grapt projectleider Herman van den Brink van de Alliantie Markermeerdijken. Maar

eigenlijk schuift de nieuwe dijk weer op in de richting van de oorspronkelijke locatie.

Aardlagen

De dijk ter hoogte van Warder biedt zaterdagmorgen een vreemde aanblik. Er is als het ware een plak uitgehaald, waardoor de binnenkant nu zichtbaar is. Verschillende aardlagen tekenen zich af. De archeologen hebben zichtbaar gemaakt wat er wanneer gebeurd moet zijn: de oorspronkelijke dijk die hier rond 1500 moet zijn aangelegd, bovenop een boerderij die weer op een terp was gebouwd. De eerste dijk was anderhalve meter hoog en acht meter breed. Rond 1600 werd de dijk voor de eerste maal opgehoogd en verbreed, en na nog een ophoging kreeg de - toen nog - Zuiderzeedijk in 1916 zijn huidige vorm.

Tijdens het graafwerk vonden de medewerkers van Archeologie West-Friesland ook de restanten terug van een sluis die in vroeger tijden de doorgang was voor boten die vanaf de Zuiderzee de Breek op wilden varen. Een verrassend stevige, gemetselde sluis. Archeologen willen de komende dagen nog verder onderzoek doen naar de manier waarop de sluis moet zijn gebruikt, voordat hij deels wordt

Nieuwe weg

De resterende opbouw van de sluis moet voor een deel gesloopt worden, want de dijk wordt weer naar buiten verlegd, en op deze plek wordt de weg aangelegd. Volgens planning is de put volgende week weer dicht, al hopen de archeologen nog wel dat ze langer onderzoek mogen doen.

weggehaald waarna de restanten weer onder de grond verdwijnen.

Doorgaande sluis

„Ik denk dat het een doorgaande sluis is geweest”, zegt onderzoeker Aad Weel tijdens een discussie met een van de belangstellenden. Die twijfelt eraan of er daadwerkelijk boten doorheen hebben gevaren, want die konden net zo goed een stukje doorvaren naar Edam. Maar Weel is niet overtuigd, en wijst op de oorspronkelijke breedte waar-

FOTO PASCAL FIELMICH

De verschillende dijklagen zijn door de afgraving goed te zien.

door wat kleinere boten - 'Ik denk aan vier meter breed' - prima door de sluis konden om via de Breek verder te varen richting Middelle en Oosthuizen.

Dat er restanten van de sluis zijn teruggevonden, is sowieso bijzonder. „We wisten dat hier een sluis heeft gelegen, maar voor hetzelfde geld was hij, net als die bij Uitdam, helemaal weggesloopt toen hij niet meer gebruikt werd.” Bij Warder hebben ze hem gewoon begraven toen de dijk moest worden opgehoogd. Veel van zijn geheimen heeft de sluis nog niet prijsgegeven. De archeologische dienst wil de komende dagen verder onderzoek doen. „We moeten nog verder naar de bodem. Dan kom je van alles tegen. Maandag gaan we verder graven.”

Munten

Er zijn wel al munten gevonden, waaronder een uit Zweden. Dat kan crop wijzen dat er tol betaald moest worden bij de sluis. „En wat gewichtjes. Vroeger werd de waarde van een geldstuk bepaald door het gewicht van het materiaal. Er werd wel eens wat afgeknippt, dus de munten moesten worden gewogen om de waarde te bepalen.” Weel laat ook een eeuwenoude naald zien waarmee de netten werden geboet, evenals loden kogels en netgewichten. „We gaan het allemaal schoonmaken en determineren.”

Boerderij

Waar de sluisresten nog verrassend goed intact zijn, geldt dat niet voor de boerderij die ooit een paar meter verderop heeft gestaan. Tijdens

„Toen ze begonnen met graven, dachten we nog wel: o jee. Het is wonderlijk, en dat in je achtertuin

„Vroeger werd de waarde van een geldstuk bepaald door het gewicht van het materiaal

FOTO PASCAL FIELMICH

Aad Weel laat enkele archeologische schatten zien die de dijk heeft prijsgegeven.

de afgraving is de vloer blootgelegd. „Wat een klein huisje”, roept een meisje dat luistert naar de uiteenzetting die Aad Weel samen met Sander Gerritsen houdt. „Dat valt mee hoor”, is het antwoord. „De boerderij liep door tot onder de weg.” De vloer bestond uit een kleilaag. En er was een vuurplaats, tonen restanten van houtskool aan. „Die is later afgedekt met een nieuwe kleilaag, zodat ze weer netjes konden wonen.”

En hij stond op een terp. De vingers van Gerritsen jeuken. „Als archeoloog wil ik het liefst ook onder die terp kijken. We willen graag dieper graven, maar we moeten toestemming vragen of dat nog mag. Misschien stond er wel een oudere boerderij op deze plek, dat is waardevolle informatie. Alleen de opbouw ontdekken zou goed genoeg zijn. Een klein sleufje is voldoende.”

René Moolhuizen woont pal

naast de dijk. Hij runt er het bed and breakfast Onderaan De Dijk, en vindt het prachtig wat er bij het graafwerk allemaal naar boven komt. „Toen ze begonnen met graven, dachten we nog wel: o jee. Je moet toch zorgen dat je gasten hun privacy hebben. Maar wat ze vinden is heel bijzonder, en ze zijn zo enthousiast. Onze gasten komen er ook graag even kijken. Het is wonderlijk, en dat in je achtertuin.”